

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v právnej veci žalobcov: **1/ J.**, narodený X., trvalo bytom P.X., **2/ L.**, narodený X., trvalo bytom U., **3/ J.**, narodený X., trvalo bytom S. a **4/ Ing. Z.**, narodený X., trvalo bytom H., všetci zast.: *JUDr. Mgr. Štefanom Buchom*, advokátom z Advokátskej kancelárie so sídlom Nám. M. R. Štefánika č. 1, Žilina, proti žalovanej: **Správa katastra Považská Bystrica** so sídlom Ul. Slovenských partizánov č. 7, Považská Bystrica, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu v katastrálnom konaní, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11. mája 2011 č. k. 11S 17/2011-30, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11. mája 2011 č.k. 11 S 17/2011-30 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Žalovaný rozhodnutím V 3069/10 z 12.01.2011 ako príslušný orgán podľa § 18 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej na účely tohto rozsudku tiež „zák. č. 162/1995 Z.z.“) povolil v zmysle § 31 ods. 3 zák. č. 162/1995 Z.z. na základe kúpnej zmluvy číslo V 2496/09 a návrhu F. (nar. X., tzn. nie je osobou na strane žalobcov) a P. (nar. X.), tzn. nie je osobou na strane žalobcov), obaja bytom P., v prospech prv menovaného vklad vlastníckeho práva v k. ú. P. k nasledujúcim nehnuteľnostiam:

- parc. č. X., zastavané plochy a nádvoría o výmere 725 m²

- parc. č. X., orná pôda o výmere 429 m,
- parc. č. X., záhrady o výmere 208 m² a
- stavba so súp. č. X. na parc. č. X., zastavané plochy a nádvoría.

2. V zmysle § 31 ods. 6 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej v texte rozsudku len „Katastrálny zákon“) toto povoľujúce rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho vyznačenia na kúpnej zmluve s následnou nemožnosťou podať proti nemu odvolanie v správnom konaní.

II.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podali žalobcovia žalobu zo dňa 02.03.2011 na Krajský súd v Trenčíne.

4. Vo svojej žalobe zrekapitulovali v krátkosti chronologický prehľad udalostí, ktorý predchádzal podaniu žaloby. Predovšetkým zdôraznili, že na základe kúpnej zmluvy z 24.11.2009 (vklad č. V-2496/2009) kúpil P. (X.) od F. (X.) podiel 3/12–tiny na nehnuteľnostiach bez toho, aby žalobcom uvedený podiel P. (X.) ponúkol ako podielovým spoluvlastníkom zapísaným na LV č. X. pre k. ú. P. v zmysle ustanovenia § 140 Občianskeho zákonníka na odkúpenie

Podľa § 140 OZ platí, že ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, ibaže ide o prevod blízkej osobe (§ 116, 117). Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov.

5. Následne P. (X.) podal u žalovanej podanie označené ako „Odstúpenie od kúpnej zmluvy“ zo dňa 15.12.2010. Potom žalovaná rozhodnutím zo dňa 12.01.2011, č.: V 3069/10 vklad listiny povolila. Toto je však podľa žalobcov v rozpore so stavom vyvolaným súdnym konaním na Okresnom súde Považská Bystrica (žaloba o nahradenie vyhlásenia vôle podielového spoluvlastníka na uzavretie zmluvy) vedenom pod sp. zn. 4C/211/2010, ktoré mala žalovaná považovať za konanie o predbežnej otázke, a preto mala katastrálne prerušiť do doby, kým Okresný súd Považská Bystrica právoplatne nerozhodne o predmetnej žalobe.

6. Ďalej žalobcovia označili konanie odporcu za konanie v rozpore s dobrými mravmi, súčasne zmarila súdne konanie, ktoré je vedené na predmetnom okresnom súde, čím im mala spôsobiť škodu a urobiť zásah do ich ústavného práva vlastníť majetok v zmysle čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd prvého stupňa postupom podľa § 247 a nasl. O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie a postup, ktorý mu predchádzal v rozsahu dôvodov žaloby a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie nie je v rozpore so zákonom a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

III.

8. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 23.06.2011 (č. 1. 33) žalobcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu s odkazom na § 221 ods. 1, písm. f) a písm. h) a odsek 2 O.s.p. vyjadrili nesúhlas s právnym názorom krajského súdu, že v dôsledku obsahu § 30 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z.z. nie je zákonný dôvod riešiť okruh účastníkov podľa Správneho poriadku.

IV.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj jemu predchádzajúce súdne a správne konania v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou a v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), a že ide o súdne rozhodnutie, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja v spojení s § 246c ods. 2 O.s.p. odvolanie prípustné, dospel k záveru, že odvolanie smeruje voči rozhodnutiu, ktoré nebolo krajským súdom vydané v súlade so zákonom, a preto ho zrušil.

10. Najvyšší súd predovšetkým zdôrazňuje, že predmetom súdneho konania je prieskum rozhodnutia vydaného správnym orgánom vo veci evidencie vlastníckych práv k nehnuteľnostiam, tzn. katastrálne konanie.

11. Riadne určenie okruhu účastníkov v súdnom prieskume rozhodnutí správnych orgánov je zárukou naplnenia ich ústavného práva na súdnu a inú ochranu (najmä čl. 46 ods. 2 ústavy). V správnom súdnictve platí generálna zásada, že okruh účastníkov súdneho prieskumu predurčuje z úradnej moci správny orgán už v procese správneho konania a dotvára svojim rozhodnutím.

Podľa § 250 ods. 1 O.s.p. účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

12. Z uvedeného potom vyplýva, že opomenutie alebo odmietnutie vstupu niektorého z účastníkov správneho konania odníma takejto osobe právo na súdnu ochranu. Odňatie práva na súdnu ochranu je vadou, ktorá má ďalekosiahle dôsledky na zákonnosť súdneho rozhodnutia, najmä prostredníctvom nemožnosti pre osobu sa aktívne a pasívne zapojiť do prebiehajúceho súdneho prieskumu, ktorý je ovládaný dispozičnou zásadou jeho účastníkov vo forme predkladania svojich argumentov.

13. Je nepochybné, že krajský súd nekonal s pôvodnými účastníkmi katastrálneho konania vo veci napadnutého rozhodnutia zo dňa 12.01.2011, č.: V 3069/10. V uvedenom katastrálnom konaní boli účastníkmi P. (X.), ktorý podal u žalovanej podanie označené ako „Odstúpenie od kúpnej zmluvy“ zo dňa 15.12.2010, a F. (X.), ako pôvodný, resp. súčasný vlastník.

14. Postavenie uvedených osôb ako vlastníkov nehnuteľností, ktoré sú priamo dotknuté rozhodnutím správneho orgánu, ktorého zákonnosť sa v tomto konaní pred krajským súdom preskúmavala, je nutné procesne akceptovať aj tým, že im bude umožnené v súdnom konaní nielen vysloviť ale aj sa zaoberať s argumentáciou vlastníkov týchto nehnuteľností. Iný prístup súdu by odňal odporcovi právo na súdnu ochranu, ktorá je obsiahnutá v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky.

15. Na základe uvedeného Najvyšší súd v zmysle § 221 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil mu ha na ďalšie konanie.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) v spojení s § 250ja ods. 3 záver O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Bude preto úlohou krajského súdu ďalej konať o žalobe aj s hore uvedenými osobami a umožniť im vyjadriť sa k prejednávanej veci.

16. Nakoľko Najvyšší súd prihliadol na procesné pochybenie prvostupňového súdu, nemohol ďalej hodnotiť právne závery krajského súdu týkajúce sa merita veci.

17. O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodne krajský súd v novom rozhodnutí o veci podľa § 224 ods. 3 O.s.p.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu **nie je** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave 24. apríla 2012

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD., v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová